

מהם חומרי הגלם של הספר?

מה הם הרכיבים בסטוריטלינג?

הספר נחלק לארבעה חלקים, כל חלק מוקדש לרבעון, כך שתוכלו ממש להשתמש במסמך זה כראשומון שניפרש על תקופה של שנה - כל רבעון עם המסקנות ועם המשמעות המיוחדת לו.

	חלק א'
7	הקדמה
9	אפריטיף
17	פרק ראשון: חודש יולי, תחילת מניין החודשים, תחילת השינוי העמוק.
29	פרק שני: חודש אוגוסט, המירוץ לחיסון, אל עבר החורף, לקראת הופעת השפעת.
57	פרק שלישי: חודש ספטמבר, חלק א'. הקשר בין הישרדות לבין קריאטיביות.
81	פרק שלישי: חודש ספטמבר, חלק ב'. עמוק בתוך השגרה של הקורונה.
87	רבעון ראשון. מסקנות רבע - שישה דברים על שינוי.

חלק ב'

פרק רביעי:
93 חודש אוקטובר, אין לאף אחד מושג איך נראה העתיד.

פרק חמישי:
111 חודש נובמבר, טיפינג פוינט.

פרק שישי:
131 חודש דצמבר, כל מה שהיה נראה מורכב בעבר, נראה פשוט בתכלית כיום.

רבעון שני.
141 ארבעה מפתחות לשינוי.

חלק ג'

פרק שביעי:
149 חודש ינואר, היעד - להיות צעירה ב-25 שנים.

"פופ אפ" אינסרט.
175 אמריקה עברה טרנספורמציה.

פרק שמיני:
185 חודש פברואר, עולם חצי חצי.

פרק תשיעי:
199 חודש מרץ, רזולושן?

רבעון שלישי.
221 זה יקח עוד חמש שנים.

חלק ד'

229	פרק עשירי: חודש אפריל, מה נשתנה.
249	פרק אחד עשר: חודש מאי, טרריום, ישראל - ריאה ירוקה.
259	דגיסטיף, הסוף של ההתחלה - הסיפור של כולנו. The end or the beginning?
263	מקורות.

הקדמה.

אנו נמצאים שבעה חודשים אחרי ששמענו בפעם הראשונה את המילה "קורונה". בשבועות הראשונים עוד מצאתי את עצמי צריכה להתאמץ כדי להבין מה זה בכלל אומר, מה פירוש המושג קוביד 19, מה עומד מאחורי המילה הזו "קורונה", ולמה זה בכלל צריך לעניין את העולם המערבי. שבעה חודשים יותר מדי, שגורמים לאדם להרגיש שכל שבוע נימשך שנה שלמה.

תוך כדי המסע-בזמן הזה שמחלחל עמוק לכל שכבה, לכל חלק בחברה - כלכלה, בריאות והחיים שלנו עצמם - אני מוצאת את עצמי חושבת המון על כך שמצד אחד אכן זכיתי לעבור כזו טלטלה ולחוות כזה שינוי משמעותי שמגדיר מחדש את המילה טרנספורמציה. מצד שני, המחירים כל כך כבדים, והאומללות של האנושות שעומדת לנגד עיניי, ומנסה להגיד לי משהו - מכוונת לאתגר אותי במגמה להבין את הסיבות לכך שכל זה קורה.

קלטתי שאני כותבת פתקיות פתקיות של תיאור רגשות, נקודות בזמן שתפסתי ברגע המעבר, מידעים חשובים שהגיעו תוך כדי תנועה... ופתאום הבנתי שמתחיל להיווצר כאן משהו: הסטוריטלינג של השינוי התחיל לכתוב את עצמו. אז, פתחתי לעצמי קובץ של מצגת ומידי יום רשמתי "מיני חוויה" שעברתי, ושבה מתואר הדבר המשמעותי ביותר שהתרחש אותו יום כפי שנצרב בזיכרוני. לפעמים היה מדובר בגילוי מרעיש על החיסון, לפעמים הדבר קיבל ביטוי דרך נקודת דטה משמעותית שתפסתי במרחב התוכן הדיגיטלי העצום, והרבה פעמים אפילו עצרתי לשם כתיבת הגיגים, לתיאור המחשבות העמוקות שעוברות עלי במהלך התקופה המטורפת הזו.

הבנתי, שהפאזל היומיומי של הפתקיות, שמורכב מה"ממו" הקטנים שאני יוצרת, יכול להפוך למעין סיפור שמספר את הקורונה דרך הפילטר של העיניים שלי, ואשר משקף לעיניכם את גודל ההשפעה שיש לתופעה החדשה על החיים. ובאחד הלילות אחרי יום לא ממש מוצלח בו הרגשתי דיכאון וחרדה ממצב החיים ומהאי ודאות הגדולה - הגעתי לתובנה עצומה! אני צריכה להפוך את הכתיבה הקטנה הזו, את ה"מיקרו"-פתקיות היומיות" לספר שלם שמציג עבורכם כאן את תמונת החיים שלי שמתגבשת תוך כדי תנועה. כל חודש וחודש נבנה על רצף הרשימות הקטנות, וכל חודש מייצג חלק משמעותי מהשינוי שכולנו עוברים בכל רחבי העולם תחת הרודן החדש בתחום "הבריאותי" שקוראים לו פנדמיית הקורונה.

אפריטיף.

הסיפור של הקורונה בישראל החל רשמית מבחינתי במרץ 2020! הפעם האחרונה שנסעתי לתל אביב ב-12.3.2020 סימנה את הרגע שבו סגרו את המדינה, הכניסו את כולנו לקופסא ושמו אותנו בעוצר ביתי.

אני יכולה לשתף אתכם ברגע אישי שלי: בשום תסריט בעולם לא חשבתי ששנת 2020 תיראה כך. זו הייתה שנה שהתחילה נהדר, הרבה מעל המצופה ואז... החלה לחלחל שמועה ממש בתחילת ינואר...

אני נעה בין **התלהבות משוגעת** כשאני רואה לנגד עיני את מנהרת הזמן שפונה לעתיד, שבה דברים שלקח להם שנים להשתנות, מתגשמים תוך שבוע! מה שהיה צריך לקרות בטווח של חמש עד עשר שנים, קורה במהירות שיא. מסתבר שמקדם האקספוננציאל שמדברים עליו המון בכל הנוגע למגפת הקורונה, גדל במקביל גם בתחומים אחרים ובטח ובטח בכל הקשור בטרנספורמציה דיגיטלית. אבל מהצד השני - מתוך הטירוף הזה אני שואלת את עצמי המון שאלות - **האם נמשיך ונחיייה במצב של נורמליות? או שאולי זו תהיה הנורמליות החדשה?**

צריך להגיד את זה בכנות ובפה מלא: הורידו לנו את השאלטר, על כל העולם.

ואם חשבנו לרגע שמדובר בריסטארט קטן, ושיום אחד נקום ונרים את השאלטר מחדש - אני אישית מאמינה שהעולם השתנה, אנו נמצאים בתקופה בה מגדירים מחדש את מערכת ההפעלה כולה.

גרטה טונברג הייתה נביאת הזעם בכל הקשור לטיסות וזיהום כדור הארץ, אז הנה - אף אחד לא טס לשום מקום. רק כדי שנבין, באמצעות המספרים: היו יותר מ 4.3 מיליארד טיסות ב 2019 ... ונתון זה היה אמור רק לגדול לפי כל התחזיות - אבל כמו שאנחנו מבינים, כלל הטיסות כולן נחתו דווקא במסלול תלול למטה.

לגרטה טונברג הצליח - ולמי הצליח קצת פחות? לטראמפ, ייתכן בהחלט שהנגיף הקטן הזה יגרום למפלתו הגדולה... כי הרי אי אפשר לעצור את ההתפשטות של הקורונה באמצעות כמה ציוצים בטוויטר.

כל התחזיות של הפורום הכלכלי העולמי ושל חברות מחקר גלובאליות כמו מקינזי הן תמימות דעים בהנחה שיכול לקחת שלוש שנים לארה"ב להתאושש מהמשבר. נמצא כאן העיקרון של מקל וגזר - כלומר שאם נתנהג כמו שהתנהגו בחובאי בסין התחזיות הן פחות נוראיות. וכך ניתן יהיה להשתקם כלכלית הרבה יותר מהר.

והיה גם את בוריס ג'ונסון - החבר הטוב של טראמפ... ההומולוג שלו - למי שלא מכיר זו מילה לטינית שמגדירה בין יתר הפרשנויות - שני אנשים עם אותה חשיבה ואותו DNA שנמצאים כל אחד בתרבות אחרת ובמקומות שונים... אפשר להבין את נקודות ההשקה באסטרטגיות ה"לא כל כך אחראיות" בלשון המעטה של שני האישים...

כולנו מנסים להשטיח את העקומה, וכולנו הפכנו לביולוגים, פיזיקאים ומתמטיקאים - אבל מצד שני יש עקומה שרק נעה כלפי מעלה - זום לדוגמא.

הגרפים המשמעותיים ביותר הראו בתקופה הזו את היחס בין הכלכלה למחלה, ומצד שני העלו השערות איך עוצרים את המחלה - לדוגמא,

הזמן שלקח למגר את המחלה בסין היה חודשיים וחצי של עוצר מלא (74 יום)... זה מחזיר אותנו לניתוח של מקינזי והפורום הכלכלי העולמי - שמציג כמה מהר אפשר לצאת מהמשבר הכלכלי - עקרון המקל והגזר.

העולם מעניש אותנו על כמה כשלים - על צריכת יתר, על מינונים לא נכונים. יש אסכולת אנשים שמחזיקים בתאוריה שכל זה בא עלינו בגלל צרכנות יתר - נגיף הקורונה יצא מסין, מרכז הייצור העודף שהונע בצרכנות בולמית בינלאומית; הנגיף עצר את התעופה, בלם את שריפת הדלק - הגורם המזהם ביותר. שיתק את התיירות, שהיתה המנוע שדחף את כל אלה. הוא מסתמן, אולי, כתגובה אקולוגית נגד "היבריס אנושי", כהוכחה שלטבע יש כלים להגיב כלפי בני האדם.

הגלובליזציה כפי הנראה תוגדר מחדש אחרי המשבר של הקורונה. ההרגשה הזו שיש לנו יכולת להגיע לכל מקום ללא גבולות ומיגבלות, תקבל משמעות אחרת שכן מרגע זה הגבולות מתקיימים בצורה ברורה. תחשבו על כך: מעכשיו אולי נתנהג הרבה יותר בתפיסה לוקאלית מאשר בתפיסה גלובאלית, נחייח על המקורות שלנו ובאופן זה נישען בצורה משמעותית על התוצר המקומי, ופה יש הזדמנות גדולה לכל גילוי של יצירתיות.

כולנו, ללא יוצא מן הכלל נסתכל אחרת על כמות הכסף שאנחנו משקיעים, על הדרך שבה אנחנו מבטחים ומבטיחים את עתידנו.

נכנס לכאן מוטיב חדש שישתלב באורח החיים והוא - העבודה המפוזרת, שהוא סוג של "הנורמליות החדשה". "ווי וורק" - Out, משרד ביתי - חו. הרבה שאלות מתעוררות עכשיו, האם העובדים הם יותר פרודוקטיביים בעבודה מהבית? או פחות? האם גם אחרי הקורונה נמשיך לעבוד בתפיסות משולבות?

ביפן עוד לפני הקורונה עברו לעבודה של ארבעה ימים בשבוע במיקרוסופט, והעידו על פרודוקטיביות הרבה יותר גבוהה וגם על מגמת חיסכון. אלו הן בעיני שאלות מעצבות עבור חברות שנאלצות לשחרר את ה"עניבה הניהולית" ולחשוב על דרכים חדשות לבנות ארון מול העובדים, לפתח היפותזה אחרת לגבי פרודוקטיביות, אפקטיביות ורמת ההנאה מהעבודה עצמה.

לאחר המשבר הנוכחי כולנו נתייחס מחדש למושגים כגון: ביטחון, משפחה, ולטעמי תהיה תכונת "השתבללות" לתאים הקטנים שמבהירים מה באמת חשוב לנו. זה אומר שהמרחב הביתי יהיה חשוב יותר מאי פעם, וחברות שתדענה למנף את דרכן על הבסיס הזה, תהיינה אלה שתוכלנה לחזור למסלול העסקי במהירות.

קיימת גם סכנה גדולה מאוד של בדידות, ובאמת לא ברור מה יהרוג קודם את האנשים - הקורונה? או העובדה שחלקנו נמצאים ממש לבד. בבריטניה עוד הרבה לפני הקורונה מינו שרה לענייני בדידות, כי ברור שבעולם שלנו דווקא ובגלל המרחב הדיגיטלי נוצר פער מאוד גדול בקשר החברתי.

מוצרים שנחשבים למוצרי צריכה בסיסיים יהוו את הכוח המשמעותי ביותר בחודשים הקרובים ויצרבו בתודעה שלנו לעוד הרבה זמן. זו גם המגמה שמסתמנת בנתוני המכירות בקמעונאות - הדיגיטלית והפיזית.

הדבר שהכי מחפשים בגוגל בישראל סביב נושא הקורונה הוא - איך להסתפר לבד בבית... בדנמרק יש אתר של הזמנות און ליין למספרות, ושעות בודדות אחרי שהוציאו את התושבים מהסגר הראשון, האתר פשוט קרס מעומס ההזמנות.

קהילה, בהגדרת המושג המתפתח שלה בשנים האחרונות תהפוך לישות אחרת! אנשים יחשבו מחדש, אל מי הם מתקרבים ואיך. ובאמת, זאת שעתה היפה של הקהילה הדיגיטלית התומכת מרחוק שמסוגלת להפוך לכלי מאוד משמעותי בחייהם של האנשים. זו גם שעתה היפה של האנשים עצמם, להיות מסוגלים להתנהל תחת התפיסה של ערבות הדדית ועזרה לאחרים: אלה מהווים חלק בלתי נפרד מהמצפנים הבסיסיים והחשובים ביותר אותם אני מדגישה שצריך לקחת תוך כדי ואחרי המשבר.

זוהי תקופת השיא באיקומרס: כשבכל רחבי העולם מפטרים אנשים או מוציאים לחל"ת, דווקא ג'ף בזוס מאמזון מגייס בטירוף. בעיניי מדובר בתכונה שתישאר איתנו הרבה אחרי המשבר. תקלטו את המספר המדהים הזה: 28 אחוז מהקונים באון ליין (קניות של מזון ומשקאות בארה"ב בתקופה הזו) - **עושים זאת בפעם הראשונה בחייהם!** הנה לכם מספר שהיה אמור לקחת חמש שנים (על פי כל התחזיות של חברות המחקר השונות) והופלה! זה קרה בטווח של שבועות - אם לא בטווח של שבוע.

המצב הזה הוא עד כדי כך קיצוני, שכאשר החנויות הפיזיות סגורות, יש תורים וירטואלים באון ליין.

בנקודה זו, **אנחנו מבינים מחדש את המשמעות של "שירותי ענן"!** תקופת הקורונה תגדיר את הדרך שבה עסקים בונים תשתיות, וההבנה תתחדד הרבה יותר לגבי הצורך בשירותי ענן שמאפשרים גישה לעסק מכל מקום ובכל זמן.

זה גורם לנו לחשוב על כך בגדול, שהכסף הוא למעשה וירטואלי וחסר משמעות: מה שחשוב הוא התמ"ג, כל עוד אנחנו במשבר, השירותים מושבתים. האתגר האמיתי יהיה להכיר את היכולת שלנו לייצר אחרי המשבר. כלכלת ישראל עלולה להפסיד חמישית מהתמ"ג, מהתוצר שלה לעומת התקופה המקבילה ב-2019 על פי הערכות של OECD.

המספרים בתקופת הקורונה בגל השני והראשון בישראל עומדים על מיליון פלוס של מובטלים (לא כולל עצמאיים שאיבדו את מקור פרנסתם). והנתון האכזרי ביותר מספר שלגבי 20 אחוז ויותר אולי כלל לא יהיה לאן לחזור. זה מדגיש עוד אקסלרציה - והיא פריחת כלכלת החלטורה - הגיג אקונומי. בארה"ב המספרים כבר עומדים על 40 אחוז מהתושבים שעובדים ברמה כזו או אחרת בגיג אקונומי וזאת עוד לפני הקורונה, ואנחנו נראה יותר ויותר אנשים שעובדים בכמה עבודות במקביל. מה שהעריכו באוקספורד, מקינזי והפורום הכלכלי, שיקרה חמש שנים מהיום, קורה דה-פאקטו כבר מעכשיו.

הדיגיטל, מסתבר, עיצב את העולם שלנו, ופתאום ברור לכולנו למה בכלל הוא קיים. תחשבו מה היה קורה בלעדיו. למעשה, כל מה שקורה סביבנו בזמנים אלו ברמה הממשית, קשור ישירות למסכים שלנו.

זו שעתם היפה של הפסיכולוגים. אבל כאן צריך להדגיש שמותגים שידעו לאמבד את "הרכיב" הזה של פסיכולוגיה, רגש, הקשבה, דו כיווניות וקשר, ירוויחו הכי הרבה. זה מדגיש את החשיבות של אמפתיה, בטח ובטח בגיזרת המותגים.

אני מאוד מאמינה ברגעי קסם, וכל מי שמכיר אותי יודע את זה. לתפיסתי, פעם הספיקה משיכת מכחול אחת של מסר, קו עיפרון מדויק של מנטרה שמפמפמים אותה שוב ושוב עד שהיא חודרת.

אבל היום העולם שלנו מלא במסרים מגוונים ובפלטפורמות שונות. ובעיניי מה שמעצים אותם הוא היכולת לייצר מלא רגעי קסם קטנים. היום אנחנו חיים בעולם של ריבוי מסרים - השפה התחדשה, התמורורים השתנו. כעת המקום שמעורר רגש הוא הויז'ואל!

אנחנו נחזור לתחתית המאסלו, ונביט אחרת על סולם החשיבויות -
השכבה הפיזית ותחושת הביטחון הן הן החשובות ביותר.

קריטי שבנקודה זו, כבר מעכשיו, **שנסתכל על ה"למה"**, שנקדיש את התקופה הנוכחית ללמידה, ושנצא ליצור נכסים חדשים, כאלו שיעזרו לנו לעבור גם את הזמן הזה, וגם את מה שיקרה אחריו. נוכל לעשות ככל הניתן, ולשלוט רק על מה שבאמת בשליטתנו. ומתוך ההשקפה המציאותית ישנן הרבה יוזמות שנוכל לייצר בתוך החלל שפתאום נפתח לרווחה: ללמוד, לגבש רעיונות לפיתוח מוצרים חדשים ועוד... שווה לאמץ בימים אלה את הגישה היזמית והיצירתית

אנו עומדים לחיות תחת המגבלות עד שיימצא חיסון לקורונה. אל תדמיינו שביום בהיר אחד תרימו את הראש, ובמטה של קסם מישהו ירים את השאלטר, ופתאום, בבת אחת, נחזור לנורמליות שהייתה לנו לפני הקורונה. למעשה, מחכה לנו עידן חדש ונוצר מושג שונה של נורמליות חדשה! **אבל דווקא מתוך אילוצים אפשר וצריך להיות יצירתיים ולפעול אחרת.**